

DE CENTRALE EINDTOETS 2019

INFORMATIE
VOOR OUDERS

**Wat is de
Centrale Eindtoets?**
De belangrijkste
vragen

pagina 4

**Hoe bereid ik
mijn kind voor?**
Tips en advies

pagina 7

**Rapportage en
toetsadvies**
Uitleg van het
leerlingrapport

pagina 8

Voorbeeldopgaven
Samen uitproberen

pagina 10

NIEUWS

Centrale Eindtoets in 2019 alleen op papier

Vorig jaar konden leerlingen voor het eerst de digitale adaptieve Centrale Eindtoets maken. Misschien zou uw kind dit jaar ook de digitale adaptieve Centrale Eindtoets maken. Helaas is deze toets in 2019 niet beschikbaar.

Dat komt doordat het systeem waarop de digitale adaptieve Centrale Eindtoets draait niet voldoende stabiel is. Wij konden een goede afname van de toets daarom niet garanderen.

De Centrale Eindtoets

Alle kinderen in groep 8 zijn verplicht om een eindtoets te maken. Welke eindtoets dat is, besluit de school. Op de school van uw kind is gekozen voor de *Centrale Eindtoets* van het College voor Toetsen en Examens (CvTE, zie ook pagina 5).

De Centrale Eindtoets wordt dit jaar voor de vijfde keer afgenomen. In deze vijf jaar is de Centrale Eindtoets in samenwerking met het scholenveld steeds verder doorontwikkeld. In 2019 krijgen leerlingen de papieren Centrale Eindtoets aangeboden (zie kader).

In deze krant leest u wat de Centrale Eindtoets is en hoe u uw kind daarop kunt voorbereiden. Ook wordt uitgelegd hoe het leerlingrapport van uw kind eruit ziet en wat de verschillende onderdelen daarin betekenen.

Op pagina 10 en 11 staan een aantal voorbeeldopgaven. Deze kunt u samen met uw kind maken, zodat u en uw kind een idee hebben van hoe de toets eruit zal zien.

Meer weten?

Wilt u meer weten of verder lezen over de Centrale Eindtoets? Kijk dan op: www.centraleeindtoetspo.nl > Voor leerlingen en ouders. Het onderdeel *Doe het zelf* is speciaal voor leerlingen, maar u kunt het natuurlijk ook samen met uw kind bekijken.

Vragen?

Heeft u vragen? Op pagina 12 leest u waar u met uw vragen terecht kunt.

1 WAT IS DE CENTRALE EINDTOETS?

De Centrale Eindtoets bestaat uit de verplichte onderdelen Nederlandse taal en rekenen. Wereldoriëntatie is niet verplicht, scholen kunnen daarvoor kiezen. De Centrale Eindtoets volgt op het schooladvies, dat vóór 1 maart wordt gegeven. Op het leerlingrapport staat het toetsadvies voor het brugklastepe dat het beste bij uw kind past.

Centrale Eindtoets is tweede advies

Voor het schooladvies kijkt de school naar de ontwikkeling van uw kind tijdens de hele basisschoolperiode, naar de resultaten die uw kind heeft laten zien en naar de manier waarop uw kind leert. Het schooladvies is het advies waar het voortgezet onderwijs de toelating op baseert. De Centrale Eindtoets geeft een tweede, onafhankelijk advies. De score op de Centrale Eindtoets in combinatie met het schooladvies is een goede voorspeller voor schoolsucces.

De Centrale Eindtoets is een momentopname na acht jaar basisonderwijs. Het is geen examen. Leerlingen kunnen niet slagen of zakken voor de toets.

Heroverwegen?

Als uw kind de Centrale Eindtoets beter maakt dan de school op basis van het schooladvies verwacht, dan moet de school het advies heroverwegen, bij voorkeur in overleg met u en uw kind. Het is mogelijk dat het schooladvies dan wordt aangepast.

Als uw kind de Centrale Eindtoets minder goed maakt dan verwacht, wordt het schooladvies niet aangepast. Het is voor het voortgezet onderwijs niet toegestaan om op basis van de score op de eindtoets een kind wel of niet toe te laten.

2 HOE ZIET DE CENTRALE EINDTOETS IN 2019 ERUIT

De Centrale Eindtoets bestaat in 2019 uit 165 vragen en wordt in twee dagdelen afgenomen: dinsdagochtend 16 april en woensdagochtend 17 april. Het facultatieve onderdeel wereldoriëntatie is op donderdagochtend 18 april.

De papieren Centrale Eindtoets bestaat uit twee toetsboekjes. Sinds 2018 wordt de papieren toets op één niveau afgenomen. De Centrale Eindtoets bestaat uit 165 vragen voor taal en rekenen. Het facultatieve onderdeel wereldoriëntatie bestaat uit 90 vragen. Alle vragen in de Centrale Eindtoets zijn meerkeuzevragen. Uw kind moet steeds het best passende antwoord kiezen uit de gegeven mogelijkheden. Er is altijd maar één antwoord goed.

Meer weten?

Zie: www.centraleeindtoetspo.nl
Informatie over leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften vindt u ook op onze website.

Centrale Eindtoets voor so en sbo

De Centrale Eindtoets wordt ook afgenomen op so en sbo scholen, al is dat op dit moment nog niet verplicht. Vanaf het schooljaar 2019-2020 is de eindtoets ook verplicht voor leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs.

DE CENTRALE
EINDTOETS 2019
IS KORTER

AFNAME OP:
16, 17 (EN 18*) APRIL

* WERELDORIËNTATIE (FACULTATIEF)

Wie werken aan de Centrale Eindtoets?

Alle leerlingen van groep 8 in het reguliere basisonderwijs zijn verplicht om een eindtoets te maken. De overheid stelt hiervoor aan scholen de Centrale Eindtoets beschikbaar. Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Centrale Eindtoets. Deze wordt in samenwerking met Stichting Cito en DUO gemaakt.

Het CvTE denkt met u mee

Het CvTE zorgt ervoor dat iedere leerling de Centrale Eindtoets op een goede manier kan maken. Als bestaande (aangepaste) vormen niet geschikt zijn voor een leerling, denkt het team van de Centrale Eindtoets mee over specifieke oplossingen voor de leerling en de school. Het CvTE is ook verantwoordelijk voor het opstellen van het leerlingrapport.

Samenwerken

Voor de Centrale Eindtoets werkt het CvTE samen met leerkrachten van groep 7 en 8 en met vakdeskundigen die verstand hebben van toetsen in het basisonderwijs.

3 WAT, HOE EN WANNEER?

De Centrale Eindtoets toetst wat uw kind in de afgelopen acht jaar heeft geleerd op het gebied van taal en rekenen. Als de school ervoor kiest wordt ook wereldoriëntatie getoetst. Het is niet nodig om speciaal voor deze toets te leren of extra te oefenen.

Wat voor vragen zitten er in de Centrale Eindtoets?

De vragen van de toets zijn geordend in taken.

Bij **taal** gaan de vragen over: lezen (begrijpend lezen, samenvatten, opzoeken), schrijven en taalverzorging (spelling, grammatica en interpunctie).

Bij **rekenen** gaan de vragen over getallen (optellen en vermenigvuldigen), verhoudingen (breuken en procenten), meten en meetkunde (oppervlakte) en verbanden (tabellen en grafieken). De opgaven over **wereldoriëntatie** gaan over aardrijkskunde, geschiedenis en natuur & techniek. Het gaat zowel om dingen **weten** (kennis van feiten) als om dingen **kunnen** (kennis toepassen).

Studievaardigheden

Bij diverse onderdelen komen vragen voor waarbij uw kind studievaardigheden moet gebruiken. Deze vaardigheden, zoals tabellen lezen, informatie opzoeken en kaartlezen, zijn belangrijk in het voortgezet onderwijs.

Betrouwbaar advies

Elke toetsdag start met een aantal makkelijke(re) vragen. Daarna worden makkelijke en moeilijke vragen afgewisseld. Door deze afwisseling kan het niveau van uw kind betrouwbaar worden vastgesteld. Uw kind probeert zo meer en zal het minder snel opgeven, waardoor goed te meten is wat uw kind werkelijk kan.

VERBANDEN

1 3 2

GETALLEN
VERHOUDINGEN

Hoe bereid ik mijn kind voor?

U kunt samen met uw kind een aantal voorbeeldopgaven maken, om te ontdekken wat voor soort vragen er in de toets voorkomen. Voorbeeldopgaven vindt u op pagina 10 t/m 11, en op de website www.centraleeindtoetspo.nl (> Voor leerlingen en ouders > Doe het zelf).

Wat kunt u doen?

Overdrijf het belang van de toets niet. Het is een belangrijk moment, maar het type vervolgonderwijs hangt niet (alleen) af van het toetsresultaat.

Zorg voor ontspanning en afleiding, zowel voor als tijdens de toetsperiode.

Zorg ervoor dat uw kind in de toetsperiode genoeg slaapt en gezond eet en drinkt.

Toon belangstelling. Laat uw kind vertellen over zijn of haar ervaringen met de toets. U kunt samen 'vieren' dat uw kind z'n best heeft gedaan.

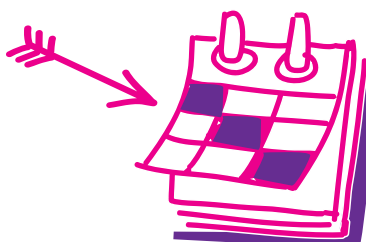
Wanneer wordt de Centrale Eindtoets afgenomen?

Afnamemoment

De Centrale Eindtoets wordt landelijk door alle kinderen op hetzelfde moment gemaakt. De toets wordt afgenomen op de ochtend van 16 en 17 april.

Voor de Centrale Eindtoets wordt een afnameduur van 2 keer 2 uur aangehouden.

Kiest uw school ook voor wereldoriëntatie, dan wordt dat onderdeel apart afgenomen op 18 april 2019.

Inhalen

Als uw kind de Centrale Eindtoets (gedeeltelijk) niet heeft kunnen maken, bijvoorbeeld omdat hij/zij ziek was, dan kan uw kind de toets inhalen. Dat is mogelijk van 23 april tot en met 24 mei 2019.

“Zonder druk de toets maken”

‘Waar ik voor zorg is dat er een goede en betrouwbare toets ligt. Ouders en leerlingen moeten er op kunnen vertrouwen dat de toets (hen) laat zien wat de leerling kan. Dankzij het betrouwbare resultaat op de Centrale Eindtoets in combinatie met het schooladvies stromen leerlingen door naar een middelbare school die goed bij ze past.

De Centrale Eindtoets is geen examen en er bestaat ook geen goed of fout resultaat. Het is een momentopname gericht op enkele verplichte onderdelen van taal en rekenen. De leerling hoeft dan ook niet te oefenen voor de toets. De toekomst van uw kind hangt niet af van deze toets. Ik adviseer ouders om vertrouwen te hebben in het advies van de school. Zorg ervoor dat uw kind uitgerust aan de toets kan beginnen, dat is de beste voorbereiding. Ik hoop dan ook dat kinderen de Centrale Eindtoets zonder druk kunnen maken, zodat ze kunnen laten zien wat ze in hun mars hebben. Het is voor iedere leerling fijn als hij of zij onderwijs volgt op het juiste niveau.’

Margit van Aalst
Projectleider Centrale Eindtoets

4 LEERLINGRAPPORT EN TOETSADVIES

Enkele weken nadat uw kind de Centrale Eindtoets heeft gemaakt, ontvangt u het leerlingrapport. Het leerlingrapport wordt opgesteld door het CvTE. Het CvTE verstrekt het rapport alleen aan de basisschool. De basisschool reikt het rapport uit en geeft de gegevens van uw kind niet aan anderen. We lichten de verschillende onderdelen van het leerlingrapport kort toe.

Standardscore en toetsadvies

De Centrale Eindtoets is opgebouwd uit twee dagdelen. Per dagdeel wordt gemeten wat het niveau van uw kind is voor taal en rekenen. De resultaten van beide dagdelen samen bepalen de totale score op de Centrale Eindtoets. Het resultaat wordt omgerekend naar een getal dat de standardscore wordt genoemd. Bij de standardscore hoort een toetsadvies met het best passend brugklatype.

Voor meer informatie: kijk naar het filmpje van CvTE-TV over het toetsadvies via www.centraleeindtoetspo.nl (> Voor leerlingen en ouders > Doe het zelf).

9

CENTRALE EINDTOETS 2019

Percentielen

Een percentiel van 37 betekent dat 36% van alle leerlingen in vergelijking met uw kind lager scoorde, 63% scoorde hoger.

Referentieniveau

De referentieniveaus geven aan wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal en rekenen op belangrijke momenten in hun schoolloopbaan. De bedoeling van het meten van de referentieniveaus is het verbeteren van de taal- en rekenvaardigheden van leerlingen. Ook moeten ze zorgen voor een betere aansluiting tussen het taal- en rekenonderwijs in

de verschillende onderwijssectoren po, vo en mbo omdat ze op al die niveaus gemeten worden.

Domeinanalyse

In de domeinanalyse vergelijken we de prestatie van uw kind met de leerlingen die vergelijkbaar hebben gescoord op hetzelfde onderdeel. Wanneer uw kind naar verwachting presteert is alleen de middelste bol gekleurd. Bij prestaties boven (+) of onder (-) dit verwachte niveau zijn ook één of twee bollen naar respectievelijk rechts en links ingekleurd. Zo kunt u zien op welke punten vooruitgang mogelijk is.

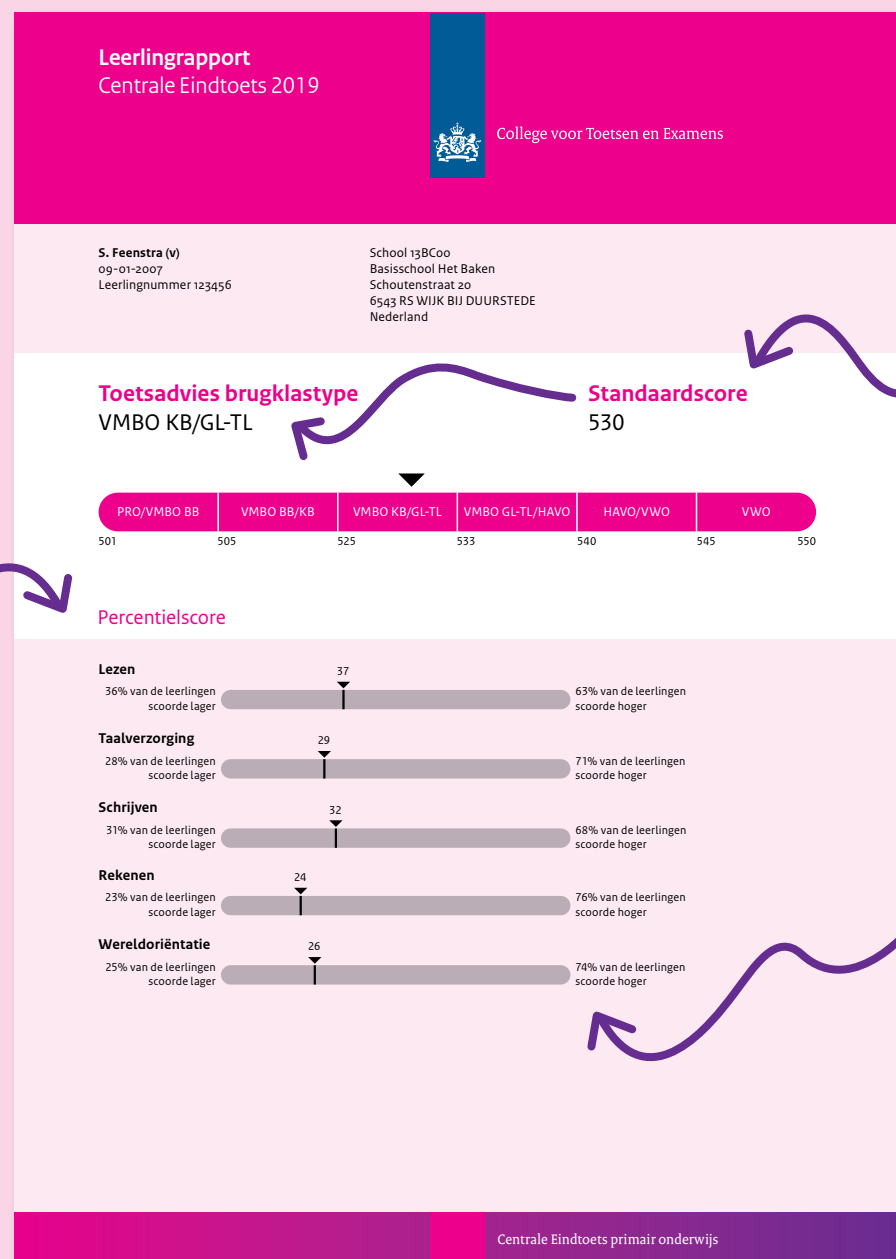
Bekijk ook de infographic van het ministerie van OCW: 9 stappen in de overgang van de basisschool naar de middelbare school inclusief een overzicht van de toetsadvies-categoriën op: www.rijksoverheid.nl > publicaties > vernieuwde toetscategoriën

Een overzicht van de standardscores per brugklatype en meer informatie over de referentieniveaus vindt u op www.centraleeindtoetspo.nl (zie ook: Voor leerlingen en ouders > Referentieniveaus).

Voorzijde leerlingrapport

De vorm van de rapportage kan nog iets afwijken van de definitieve rapportage van 2019.

Het rapport geeft aan hoeveel procent van alle leerlingen die de Centrale Eindtoets hebben gemaakt hetzelfde 'aantal goed' of een lager 'aantal goed' heeft behaald. Dat wordt aangegeven met percentielen.

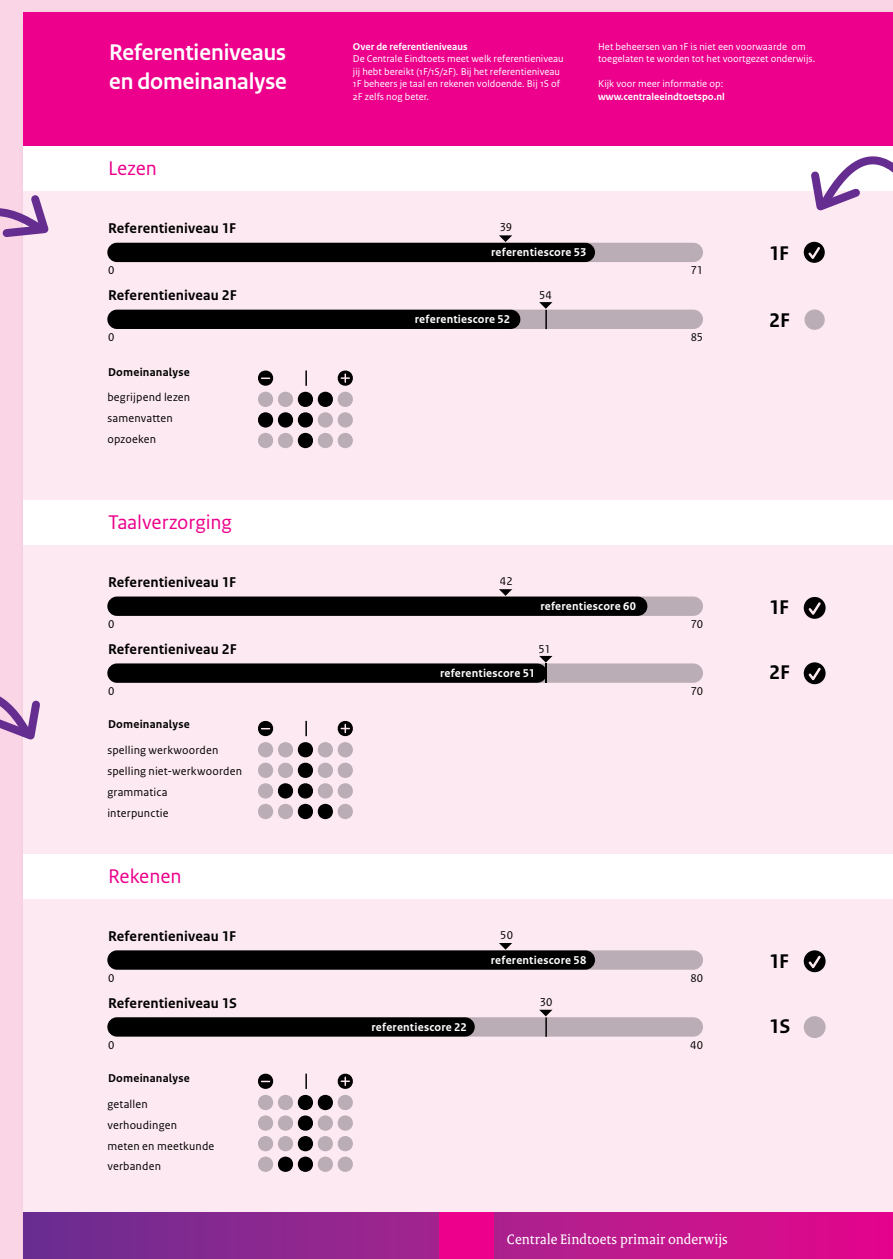
De standardscore is het resultaat van uw kind op de Centrale Eindtoets. Dit resultaat ligt op een schaal die loopt van 501 tot en met 550. Aan de standardscore is een toetsadvies best passend brugklatype gekoppeld.

Wanneer uw kind het onderdeel wereldoriëntatie heeft gemaakt krijgt het hiervoor een percentielscore. Wereldoriëntatie telt niet mee voor het toetsadvies.

Achterzijde leerlingrapport

De Centrale Eindtoets meet ook welk referentieniveau uw kind beheerst (1F/1S/2F).

In de domeinanalyse ziet u wat de sterke punten van uw kind binnen het domein zijn en welke punten nog meer aandacht vragen.

Een vinkje betekent dat de leerling dat referentieniveau beheerst.

Taal

Opgave 1

In welke zin zijn de dikgedrukte woorden **allebei goed** gespeld?

- A De **omgewaaide** boom is in stukken **gezaagd**.
- B De **omgewaaide** boom is in stukken **gezaagt**.
- C De **omgewaaiden** boom is in stukken **gezaagd**.
- D De **omgewaaiden** boom is in stukken **gezaagt**.

Opgave 2

als Emma zo dadelijk binnenkomt willen jullie dan heel hard gaan zingen ik weet zeker dat ze dat echt geweldig zal vinden

Welk leesteken moet er achter zingen worden gezet?

- A een dubbele punt (:))
- B een punt (.))
- C een uitroepteken (!)
- D een vraagteken (?))

Deze opgave hoort bij een tekst met fouten. Lees eerst de hele tekst en maak daarna de opgave.
In de opgave staat na een zin of woord: (r). Dit betekent: zie regel ...

Tom zit op basisschool De Toonladder. Als taalopdracht moet hij iets schrijven over een belevenis in het weekend. Toms verhaal staat hieronder. Hij moet het nog wel nakijken en verbeteren.

1 Een wolf gespot?

- 2 Toen ik gisteren na mijn
- 3 voetbalwedstrijd thuiskwam,
- 4 zat mijn oom op mij te wachten.
- 5 Hij wilde dat ik meeding. Ik ga
- 6 wel vaker met mijn oom mee,
- 7 als hij op internet weer iets gek
- 8 ontdekt.
- 9 Deze keer zou het, aldus mijn
- 10 oom, wel heel erg leuk worden.
- 11 We zouden op zoek gaan naar
- 12 wolven. Hij had gelezen dat
- 13 deze nu ook al in Nederland
- 14 voorkwamen.

Opgave 3

Lees: Deze keer ... worden. (r. 9 en 10) Tom gebruikt het deftige woord: aldus. Wat kan hij beter schrijven?

- A in opdracht van
- B namens
- C op last van
- D volgens

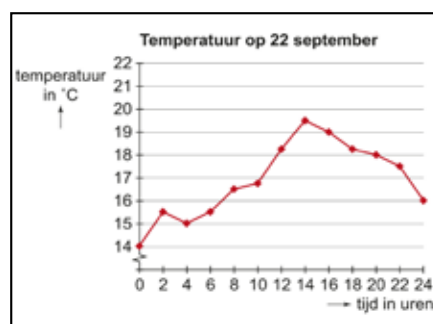
Rekenen

Opgave 4

Suzanne koopt deze schoolspullen. Hoeveel euro moet zij in totaal betalen?

- A € 18
- B € 18,10
- C € 19
- D € 19,10

Opgave 5

Hoeveel graden is het verschil tussen de hoogste en de laagste temperatuur op 22 september?

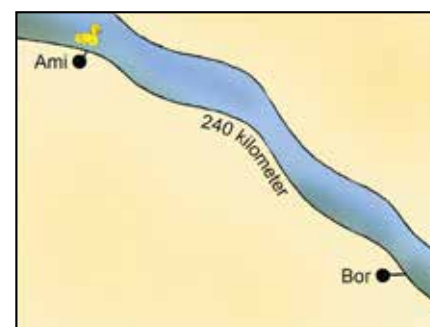
- A 2 °C
- B 5,5 °C
- C 14 °C
- D 19,5 °C

Opgave 6

Nathan koopt een stuk kaas van 745 gram. Ongeveer hoeveel euro kost dit stuk kaas?

- A € 3
- B € 7,50
- C € 9
- D € 12

Opgave 7

Een plastic eendje wordt bij Ami in de rivier gezet. 48 uur later komt het eendje aan in Bor. Wat was zijn gemiddelde snelheid in km per uur?

- A 0,5 km/uur
- B 5 km/uur
- C 20 km/uur
- D 50 km/uur

Wereldoriëntatie

Opgave 8

Ecuador en Uganda

Op de kaart zie je waar de landen Ecuador en Uganda liggen. Wat is een belangrijke overeenkomst tussen deze landen?

- A Beide landen liggen aan een oceaan.
- B Beide landen liggen op het westelijk halfrond.
- C Beide landen liggen op de evenaar.
- D In beide landen liggen woestijnen.

Opgave 9

Waterkering in de Nieuwe Waterweg

Met deze beweegbare dam kan de vaarweg van de Noordzee naar Rotterdam worden afgesloten. Wanneer wordt de Nieuwe Waterweg met deze kering afgesloten?

- A als de havens van Rotterdam vol met schepen liggen
- B als een vijandelijk schip naar de haven van Rotterdam wil varen
- C als het water in de Noordzee te hoog komt te staan
- D als vuil rivierwater in de Noordzee dreigt te stromen

Meer weten?

Op de website

www.centraleeindtoetspo.nl vindt u in het onderdeel *Voor leerlingen en ouders* aanvullende informatie en extra voorbeeldopgaven. Op de pagina *Doe het zelf* kunt u samen met uw kind oefenen en filmpjes bekijken.

Nog vragen?

Heeft u andere vragen over de Centrale Eindtoets, dan kunt u het beste contact opnemen met de leerkracht van uw kind of met de directeur van de school.

Komt u er met de leerkracht of de school niet uit, dan kunnen ouders ook informatie krijgen bij:

Ouders & Onderwijs

Ouders & Onderwijs is het informatiepunt voor ouders over onderwijs. U kunt er ook terecht voor vragen en advies over de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Zie ook: www.oudersonderwijs.nl

Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften

Speciaal voor ouders van kinderen met ontwikkelingsproblemen bij leren en/of gedrag is er de landelijke vereniging Balans. Zie ook: www.balansdigitaal.nl

Colofon

Redactie College voor Toetsen en Examens
Vormgeving en-publiek.nl
Fotografie Marijke Volkers

Oplage 110.000

Druk Xerox/OBT, Den Haag

College voor Toetsen en Examens, Utrecht, maart 2019

Met dank aan basisscholen De Krullebaar en

Het Veldhuis, De Meern

College voor Toetsen en Examens
info@centraleeindtoetspo.nl

www.centraleeindtoetspo.nl